

ญี่ปุ่น (Japan)

เมืองหลวง กรุงโตเกียว

ที่ตั้ง ทางตะวันออกของทวีปเอเชียและตอนเหนือของมหาสมุทรแปซิฟิก ระหว่างเส้นละติจูดที่ 20-45 องศาเหนือ เส้นลองจิจูดที่ 123-154 องศาตะวันออก พื้นที่ 377,972 ตร.กม. (0.3% ของพื้นที่โลก) ประกอบด้วยเกาะใหญ่ที่สำคัญ คือ ฮอกไกโด (83,424 ตร.กม.) ฮอนชู (231,231 ตร.กม.) ชิโกกุ (18,804 ตร.กม.) คิวชู (42,232 ตร.กม.) และโอกินาวา (2,281 ตร.กม.) ส่วนพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาว 33,889 กม.

อาณาเขต

ทิศเหนือ	มีทะเลโอค็อตสค์กั้นระหว่างญี่ปุ่นกับรัสเซีย
ด้านตะวันตก	มีทะเลญี่ปุ่นกั้นระหว่างญี่ปุ่นกับคาบสมุทรเกาหลีและจีน
ด้านตะวันออก	จรดมหาสมุทรแปซิฟิก
ทิศใต้	จรดทะเลฟิลิปปินส์

ภูมิประเทศ เป็นหมู่เกาะ ตั้งอยู่บนเขตรอยเลื่อนของเปลือกโลก 3 แผ่น ทำให้เกิดแผ่นดินไหวบ่อย และเป็น 1 ใน 10 ประเทศที่มีภูเขาไฟมากที่สุดในโลก (ภูเขาไฟฟูจิสูง 3,776 ม.) พื้นที่ป่า 250,000 ตร.กม. (67%) พื้นที่การเกษตร 50,000 ตร.กม. (12%) และพื้นที่ปลูกสร้าง 20,000 ตร.กม. (5%) มีแม่น้ำรวม 10 สาย แม่น้ำชินาโนะยาวที่สุด 367 กม.

ภูมิอากาศ ภาคเหนือ (เขตฮอกไกโดและชายฝั่งทะเลญี่ปุ่น) อากาศหนาวเย็นตลอดปี ฤดูหนาวมีหิมะตกมาก ที่ราบสูงตอนกลางมีอุณหภูมิระหว่างฤดูร้อนกับฤดูหนาวต่างกันมาก ภาคตะวันออก (บริเวณชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก) มีอากาศหนาวเย็นในฤดูหนาว หิมะตกไม่มาก ฤดูร้อนอากาศร้อนชื้น หมู่เกาะทางตะวันตกเฉียงใต้ อากาศกึ่งเขตร้อน ฝนตกหนัก มีพายุไต้ฝุ่นพัดเข้าใกล้ญี่ปุ่นปีละประมาณ 11 ลูก มี 4 ฤดู ฤดูใบไม้ผลิ (มี.ค.-พ.ค.) อากาศอบอุ่น ฤดูร้อน (มิ.ย.-ส.ค.) มีฝนตกและร้อนจัดในช่วงต้นฤดู ฤดูใบไม้ร่วง (ก.ย.-พ.ย.) อากาศอุ่น และฤดูหนาว (ธ.ค.-ก.พ.) มีหิมะตก

ประชากร 123.21 ล้านคน (ต.ค.2568) จำนวนประชากรญี่ปุ่นเมื่อปี 2568 มากเป็นอันดับ 12 ของโลก คิดเป็น 1.5% ของประชากรโลก แต่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง จากปัญหาสังคมผู้สูงอายุและอัตราการเกิดต่ำ ส่งผลให้ญี่ปุ่นเผชิญภาวะขาดแคลนแรงงาน รัฐบาลญี่ปุ่นจึงมีนโยบายเปิดรับแรงงานต่างประเศมากขึ้น โดยตั้งเป้าหมายดึงดูดแรงงานทักษะเฉพาะ (Specified Skilled Worker-SSW) จากต่างประเทศให้ได้ 820,000 คน ภายในระยะเวลา 5 ปี นับแต่ปี 2567 โดยแรงงานต่างชาติสามารถขอรับการตรวจลงตรา (วีซ่า) และสถานะ ผู้ได้รับอนุญาตให้พำนัก (Status of Residence) ประเภท SSW ใน 16 สาขาอาชีพ ทั้งนี้ ญี่ปุ่นเริ่มเปิดให้ ชาวต่างชาติขอรับ Status of Residence ประเภท SSW ตั้งแต่ เม.ย.2562 เพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนแรงงาน ภายในประเทศ

ศาสนา ไม่มีศาสนาประจำชาติ และไม่มีการสำรวจผู้นับถือศาสนาอย่างเป็นทางการ คนญี่ปุ่นส่วนใหญ่ ไม่นับถือศาสนา ส่วนผู้ที่นับถือศาสนามีประมาณ 30% แบ่งเป็นลัทธิชินโต 49% พุทธ 46% คริสต์ 1% และอื่น ๆ 4%

ภาษา ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาราชการ

การศึกษา ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปมีอัตราการรู้หนังสือ 99.9% ระบบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี และการศึกษาระดับสูง 3 ปี รวมทั้งระบบ 12 ปี แบ่งออกเป็น ระดับประถมศึกษา 6 ปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี

การก่อตั้งประเทศ การปกครองของญี่ปุ่นแบ่งเป็นยุคโบราณและยุคปัจจุบัน ยุคปัจจุบันเริ่มในสมัยจักรพรรดิเมจิ ซึ่งมีการปฏิรูปการเมือง การปกครอง สังคม และวัฒนธรรม มีการติดต่อกับชาติตะวันตก และดำเนินนโยบาย ชาตินิยม ทำให้ญี่ปุ่นรุกรานประเทศเพื่อนบ้านและเข้าร่วมในสงครามโลกครั้งที่ 2 แต่เมื่อญี่ปุ่นประกาศยอมแพ้ สงครามเมื่อ 14 ส.ค.2488 ทำให้ญี่ปุ่นตกอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกองกำลังฝ่ายสัมพันธมิตรที่นำโดยสหรัฐฯ ซึ่งร่างรัฐธรรมนูญให้ญี่ปุ่น โดยจำกัดบทบาทของกองทัพญี่ปุ่นไม่ให้ก่อสงครามขึ้นอีกในอนาคต ญี่ปุ่นได้รับ อำนาจอธิปไตยกลับคืนมาหลังการลงนามสนธิสัญญาสันติภาพซานฟรานซิสโก (San Francisco Peace Treaty) เมื่อปี 2494

วันชาติ 11 ก.พ. (วันก่อตั้งประเทศญี่ปุ่น)

การเมือง ปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีสมเด็จพระจักรพรรดิทรงเป็นประมุข รัฐสภาเป็นสถาบันสูงสุด และ นรม.เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร

ประมุขแห่งรัฐ สมเด็จพระจักรพรรดิทรงเป็นประมุขแห่งญี่ปุ่น โดยปัจจุบันญี่ปุ่นเป็นเพียงประเทศเดียวในโลกที่ประมุขแห่งรัฐทรงดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระจักรพรรดิ และมาจากพระราชวงศ์ที่ดำรงตำแหน่งสืบทอดต่อเนื่องนานที่สุดในโลกกว่า 2,600 ปี อย่างไรก็ดี หลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 บทบาทและพระราชอำนาจของสมเด็จพระจักรพรรดิถูกจำกัดโดยรัฐธรรมนูญญี่ปุ่นที่ประกาศใช้เมื่อ 3 พ.ย.2489 และมีผลบังคับใช้เมื่อ 3 พ.ค.2490 โดยมาตรา 1 กำหนดให้สมเด็จพระจักรพรรดิทรงเป็นสัญลักษณ์ของประเทศ และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประชาชน มาตรา 6 กำหนดให้สมเด็จพระจักรพรรดิทรงแต่งตั้ง นรม.ตามที่รัฐสภาเสนอ และแต่งตั้งประธานศาลสูงสุด (Chief Judge) แห่งศาลฎีกา ตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอ และมาตรา 7 กำหนดให้สมเด็จพระจักรพรรดิทรงมีพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ภายใต้การถวายคำแนะนำและการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ได้แก่ 1) ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติม กฎหมาย คำสั่งคณะรัฐมนตรี และสนธิสัญญาต่าง ๆ 2) เรียกประชุมรัฐสภา 3) ยุบสภาผู้แทนราษฎร 4) ประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาเป็นการทั่วไป 5) ลงพระปรมาภิไธยในคำสั่งแต่งตั้งและถอดถอนรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งแต่งตั้งเอกอัครราชทูต 6) ลงพระปรมาภิไธยพระราชทานอภัยโทษเป็นการทั่วไปหรือเป็นกรณีพิเศษลดโทษ ชะลอการลงโทษ และคืนสิทธิ 7) พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ 8) ลงพระปรมาภิไธยในเอกสารเพื่อให้สัตยาบันและเอกสารการทูตอื่นตามที่กฎหมายกำหนด 9) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะทูตและพระราชอาคันตุกะเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท และ 10) ประกอบพระราชพิธีต่าง ๆ

สมเด็จพระจักรพรรดิญี่ปุ่นพระองค์ปัจจุบัน คือ สมเด็จพระจักรพรรดินารูฮิโตะ เสด็จขึ้นครองราชย์เป็นสมเด็จพระจักรพรรดิพระองค์ที่ 126 เมื่อ 1 พ.ค.2562 และเป็นการเริ่มนับรัชสมัยระวะ ปีที่ 1 พระองค์เสด็จพระราชสมภพเมื่อ 23 ก.พ.2503 ทรงได้รับการสถาปนาเป็นมกุฎราชกุมารเมื่อ 23 ก.พ.2534 ทรงสำเร็จการศึกษาด้านประวัติศาสตร์ในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยเกียวอิน และทรงศึกษาต่อที่วิทยาลัยมอร์ตันแห่งมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด จึงเป็นรัชทายาทในราชวงศ์ญี่ปุ่นพระองค์แรก ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ ทรงอภิเษกสมรสเมื่อ 9 มิ.ย.2536 กับสมเด็จพระจักรพรรดินีมาซาโกะ ซึ่งทรงเป็นอดีตสามัญชน (นางสาวโอวาคะ มาซาโกะ) ธิดาคนโตของนายโอวาคะ อิซาชิ นักการทูตของกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น โดยทั้งสองพระองค์ทรงมีพระราชธิดาพระองค์เดียว คือ เจ้าหญิงไอโกะ พระราชสมภพเมื่อ 1 ธ.ค.2544

ญี่ปุ่นจัดพระราชพิธีสถาปนาเจ้าชายฟูมิจิโตะแห่งอากิชิโนะเป็นมกุฎราชกุมารอากิชิโนะเมื่อ 8 พ.ย.2563 อย่างไรก็ดี ราชวงศ์ญี่ปุ่นกำลังเผชิญกับวิกฤตการสืบราชสมบัติ เนื่องจากกฎมณเฑียรบาลของญี่ปุ่นปี 2490 ระบุให้ผู้สืบราชสมบัติจะต้องเป็นพระราชโอรสพระองค์ใหญ่เท่านั้น แต่ปัจจุบันราชวงศ์ญี่ปุ่นเหลือพระราชวงศ์ฝ่ายหน้า (บุรุษ) เพียง 3 พระองค์ คือ มกุฎราชกุมารอากิชิโนะ (พระอนุชาในสมเด็จพระจักรพรรดินารูฮิโตะ) เจ้าชายอิชิฮิโตะแห่งอากิชิโนะ (พระโอรสในมกุฎราชกุมารอากิชิโนะและว่าที่องค์รัชทายาทอันดับ 2) และเจ้าชายมาซาฮิโตะ (พระอนุชาในสมเด็จพระจักรพรรดิอากิชิโตะ) จึงเกิดข้อถกเถียงในประเด็นการแก้ไขกฎมณเฑียรบาลให้ผู้สืบราชสมบัติเป็นพระราชโอรสหรือพระราชธิดาพระองค์ใหญ่ได้ รวมถึงเห็นควรให้เจ้าหญิงทุกพระองค์ไม่ต้องลาออกจากฐานันดรศักดิ์ หากเสกสมรสกับสามัญชน และสถาปนาคืนพระยศให้พระราชวงศ์ฝ่ายในที่ยังทรงมีพระชนม์ชีพอยู่กลับมาดำรงพระยศเดิมได้

ฝ่ายบริหาร : คณะรัฐมนตรีเป็นองค์กรใช้อำนาจบริหาร ประกอบด้วย นรม.เป็นหัวหน้า และรัฐมนตรีอื่นตามที่กฎหมายกำหนด นรม.มาจากการลงมติของรัฐสภา ซึ่งในทางปฏิบัติจะเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองเสียงข้างมาก และ นรม.เป็นผู้เลือกสรรผู้ที่สมควรดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ก่อนถวายชื่อให้สมเด็จพระจักรพรรดิทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญกำหนดให้สัดส่วนของรัฐมนตรีในคณะรัฐมนตรีส่วนมากต้องเป็นสมาชิกรัฐสภา และ นรม.และรัฐมนตรีต้องเป็นบุคคลพลเรือน ขณะที่ พ.ร.บ.คณะรัฐมนตรี (Cabinet Law) กำหนดให้มีรัฐมนตรีได้ไม่เกิน 14 คน แต่อาจเพิ่มได้อีกไม่เกิน 3 คน ในกรณีที่มีเหตุพิเศษ ซึ่งรวมแล้วต้องมีรัฐมนตรีไม่เกิน 17 คน อย่างไรก็ตาม ข้อกำหนดดังกล่าวไม่ได้หมายความว่าความรวมถึงการแต่งตั้งรัฐมนตรีที่ไม่มีอำนาจหน้าที่ด้านการบริหารแบบเฉพาะเจาะจงภายใต้ความรับผิดชอบของตำแหน่งหน้าที่นั้น ปัจจุบัน ญี่ปุ่นมีรัฐมนตรี 19 คน (รวม นรม.) โดยมีการแต่งตั้งครั้งล่าสุดเมื่อ 21 ต.ค.2568

ฝ่ายนิติบัญญัติ : รัฐสภา (Diet) เป็นระบบ 2 สภา

1) **วุฒิสภา** มีสมาชิกจำนวน 248 คน วาระ 6 ปี แต่มีการเลือกตั้งครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทุก 3 ปี จำนวนรอบละ 124 ที่นั่ง ผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาครั้งล่าสุดเมื่อ 20 ก.ค.2568 พรรคเสรีประชาธิปไตย (Liberal Democratic Party-LDP) และพรรคนวัตกรรมญี่ปุ่น (Japan Innovation Party-JIP) พรรคร่วมรัฐบาล ไม่สามารถครองที่นั่งได้ตามเป้าหมาย ส่งผลให้พรรครัฐบาลสูญเสียเสียงข้างมากในวุฒิสภาด้วยจำนวนที่นั่ง 119 ต่อ 129 ที่นั่ง จากทั้งหมด 248 ที่นั่ง ปัจจุบัน (31 ต.ค.2568) สมาชิกวุฒิสภา ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งสังกัดพรรคการเมือง 10 กลุ่มการเมือง และสมาชิกอิสระ ได้แก่ 1) Liberal Democratic Party (LDP) จำนวน 100 คน 2) Constitutional Democratic Party of Japan จำนวน 42 คน 3) Democratic Party for the People จำนวน 25 คน 4) Komeito จำนวน 21 คน 5) Nippon Ishin (Japan Innovation Party) จำนวน 19 คน 6) Sanseito จำนวน 15 คน 7) Japanese Communist Party จำนวน 7 คน 8) REIWA SHINSENGUMI จำนวน 6 คน 9) The Party to Protect People from NHK จำนวน 2 คน 10) Okinawa Whirlwind จำนวน 2 คน และ 11) สมาชิกอิสระ จำนวน 9 คน

2) **สภาผู้แทนราษฎร** มีสมาชิกจำนวน 465 คน วาระ 4 ปี มาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง (Single Member Constituency) เขตละ 1 คน จำนวน 289 คน และระบบสัดส่วนจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมือง (Proportional Representation) จำนวน 176 คน ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปครั้งล่าสุดเมื่อ 27 ต.ค.2567 พรรค LDP ได้เป็นแกนนำจัดตั้งรัฐบาล เนื่องจากมีผู้สมัครได้รับเลือกเป็น สส.มากที่สุด ทั้งนี้ พรรค LDP จัดให้มีการออกเสียงลงมติเลือกหัวหน้าพรรคคนใหม่ ภายใต้นายอิชิบะ ชิเงรุ อดีตหัวหน้าพรรคประกาศลาออกเมื่อ ก.ย.2568 ต่อมาพรรค Komeito ซึ่งเป็นพันธมิตรทางการเมืองของพรรค LDP นานกว่า 26 ปี ประกาศยุติการเข้าร่วมรัฐบาลผสม พรรค LDP จึงจัดตั้งรัฐบาลใหม่ร่วมกับพรรคนวัตกรรมญี่ปุ่น (Japan Innovation Party-JIP) อย่างไรก็ตาม รัฐบาลชุดใหม่ของญี่ปุ่นเป็นรัฐบาลเสียงข้างน้อย เนื่องจากทั้งสองพรรคมีจำนวน สส. รวมกัน 231 คน ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด 465 คน

ฝ่ายตุลาการ : ระบบศาล แบ่งเป็น ศาลฎีกา (Supreme Court) ตั้งอยู่ที่กรุงโตเกียว และศาลล่างอื่น ๆ (Inferior courts) ตามที่กฎหมายกำหนด ปัจจุบัน ประกอบด้วย ศาลสูง (High Courts) 8 แห่ง ศาลครอบครัว (Family Courts) 50 แห่ง ศาลจังหวัด (District Courts) 50 แห่ง และศาลแขวง (Summary Courts) 438 แห่ง

พรรคการเมือง : ระบบหลายพรรค ปัจจุบัน พรรครัฐบาล ได้แก่ 1) พรรคเสรีประชาธิปไตย (Liberal Democratic Party-LDP) ก่อตั้งเมื่อปี 2498 เป็นพรรคการเมืองที่ใหญ่ที่สุดและมีแนวคิดอนุรักษนิยม หัวหน้าพรรคคนปัจจุบัน คือ นางทาเคอิชิ ชานาเอะ ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 4 ต.ค.2568 มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของนายอิชิบะ ชิเงรุ อดีตหัวหน้าพรรค LDP คือถึง ก.ย.2570 2) พรรคนวัตกรรมญี่ปุ่น (Japan Innovation Party-JIP) พรรคการเมืองขนาดเล็กและมีแนวคิดอนุรักษนิยม ก่อตั้งเมื่อปี 2558 มีฐานเสียงหลักที่ จ.โอซากา ปัจจุบัน เป็นพันธมิตรสำคัญในการจัดตั้งรัฐบาลร่วมกับพรรค LDP

การปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับจังหวัด (Prefecture) แบ่งเป็น 47 จังหวัด และระดับเทศบาล (Municipality) ในแต่ละจังหวัด ปัจจุบัน มีเทศบาลทั้งสิ้น 1,718 แห่ง แต่ไม่นับรวมเทศบาล 6 แห่ง ในดินแดนทางเหนือ (Northern Territories) ซึ่งครอบคลุมพื้นที่หมู่เกาะ 4 แห่งที่ญี่ปุ่นพิพาทกับรัสเซีย เทศบาลแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ อำเภอ (เทียบเท่าเทศบาลนคร) 792 แห่ง ตำบล (เทียบเท่าเทศบาลเมือง) 743 แห่ง และหมู่บ้าน (เทียบเท่าเทศบาลตำบล) 183 แห่ง ทั้งนี้ ญี่ปุ่นมีการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น (Local election) ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด อำเภอ ตำบล และการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น โดยสมาชิกมีวาระดำรงตำแหน่ง 4 ปี เว้นแต่ประชาชนจะลงมติให้ยุบสภาก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่ง โดยปกติจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาบริหารส่วนท้องถิ่นใหม่ทุก 4 ปี ในช่วง เม.ย.-พ.ค. เรียกว่าการเลือกตั้งส่วนท้องถิ่นรวมทั้งประเทศ

เศรษฐกิจ มีระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 4 รองจากสหรัฐฯ จีน และเยอรมนี มีศักยภาพการแข่งขันเป็นอันดับที่ 35 ของโลก จากทั้งหมด 69 ประเทศ ตามการจัดอันดับ World Competitiveness Ranking ประจำปี 2568 ของสถาบัน International Institute for Management Development (IMD) และอันดับ 12 จากทั้งหมด 139 ประเทศ ตามการจัดอันดับ Global Innovation Index (GII) ประจำปี 2568 ของ World Intellectual Property Organization (WIPO)

ธนาคารกลางญี่ปุ่น (Bank of Japan-BOJ) ประเมินเมื่อ ต.ค.2568 ว่า อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปีงบประมาณ 2568 (1 เม.ย.2568-31 มี.ค.2569) เพิ่มขึ้น 0.7% และคาดการณ์ว่า ในปีงบประมาณ 2569 (1 เม.ย.2569-31 มี.ค.2570) จะเพิ่มขึ้น 0.7% และในปีงบประมาณ 2570 (1 เม.ย.2570-31 มี.ค.2571) จะเพิ่มขึ้น 1.0% ขณะที่ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index-CPI) ปีงบประมาณ 2568 เพิ่มขึ้น 2.7% ส่วนในปีงบประมาณ 2569 จะเพิ่มขึ้น 1.8% และปีงบประมาณ 2570 จะเพิ่มขึ้น 2.0%

นโยบายเศรษฐกิจ นางทาคาอิชิ ซานาเอะ นรม.ญี่ปุ่น แถลงนโยบายครั้งแรกเมื่อ 24 ต.ค.2568 หลังจากรัฐสภาลงมติเลือกให้เป็น นรม.ต่อจากนายอิชิบะ ชิเกรุ ที่ลาออกจากตำแหน่ง เมื่อ 21 ต.ค.2568 โดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง เนื่องจากเศรษฐกิจที่ดีจะเอื้อต่อการใช้จ่ายทางการคลังอย่างมีประสิทธิภาพ โดยรัฐบาลญี่ปุ่นจะดำเนินมาตรการทางการคลังเชิงกลยุทธ์ มุ่งเพิ่มรายได้ประชาชน กระตุ้นการบริโภค และขยายฐานรายได้จากภาษีผ่านการเติบโตของภาคธุรกิจ พร้อมควบคุมหนี้สาธารณะ ไม่ให้เกินอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ และลดสัดส่วนหนี้ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) นอกจากนี้ ภารกิจสำคัญสูงสุด คือ การแก้ปัญหาราคาสินค้าและค่าครองชีพที่สูงขึ้น โดยรัฐบาลญี่ปุ่นมุ่งสร้างความมั่นคงให้ประชาชน พร้อมทั้งส่งเสริมให้ปรับขึ้นค่าจ้างอย่างยั่งยืนผ่านการสนับสนุนของภาครัฐ โดยมีมาตรการสำคัญ เช่น ยกเลิกภาษีน้ำมันเบนซินและดีเซลชั่วคราว ช่วยเหลือสถานพยาบาลและสถานดูแลผู้สูงอายุ ที่ประสบปัญหาขาดทุน สนับสนุน SMEs และธุรกิจรายย่อยผ่านเงินช่วยเหลือ ขยายเงินอุดหนุนให้ท้องถิ่นเพื่อช่วยเหลือประชาชนในแต่ละพื้นที่ ปรับเพดานรายได้ของผู้มีรายได้ที่สอง (Second earners) จาก 1.03 ล้านเยน เป็น 1.60 ล้านเยน และพิจารณาปรับเพิ่มค่าลดหย่อนภาษีพื้นฐานตามภาวะราคา ปรับค่าเล่าเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและค่าอาหารกลางวันให้อยู่ในรูปแบบไม่มีค่าใช้จ่าย ออกแบบระบบเครดิตภาษีคืนเงิน (Refundable tax credit) เพื่อลดภาระภาษีและประกันสังคมของผู้มีรายได้ปานกลางและต่ำ อีกทั้งจะจัดทำมาตรการทางเศรษฐกิจและงบประมาณเสริมเพื่อช่วยเหลือประชาชนและผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากราคาสินค้าและมาตรการภาษีของสหรัฐฯ ที่สูงขึ้น ทั้งนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นตั้งเป้าจะคุ้มครองความเป็นอยู่ของประชาชน และสร้างระบบที่ทำให้รายได้จริงของประชาชนเพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน

สกุลเงิน ตัวย่อสกุลเงิน : เยน (Japanese yen-JPY)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : 153.98 เยน : 1 ดอลลาร์สหรัฐ (ต.ค.2568)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : 4.69 เยน : 1 บาท (ต.ค.2568)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ (ปี 2568)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) : 4,280,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : 1.1%

รายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อปี : 32,860 ดอลลาร์สหรัฐ

อัตราเงินเฟ้อ : 2.7%

หนี้สาธารณะ : 1,352,396,300 ล้านเยน

อัตราการว่างงาน : 2.6%

ปีงบประมาณ : 1 เม.ย.-31 มี.ค.

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2568 (1 เม.ย.2568-31 มี.ค.2569) : 115,197,800 ล้านเยน แบ่งเป็น งบประมาณด้านความมั่นคงทางสังคม 33.2% ภาระหนี้รัฐบาล 24.5% รัฐบาลท้องถิ่น 16.4% สาธารณูปโภค 5.3% การศึกษาและวิทยาศาสตร์ 4.9% การป้องกันประเทศ 7.5% และอื่น ๆ (เช่น พลังงาน เบี้ยหวัดบำนาญ และงบประมาณสำรองฉุกเฉิน) 8.2%

ทุนสำรองระหว่างประเทศ : 1,341,268 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ต.ค.2568)

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศ : การส่งออก 80,560,786 ล้านเยน การนำเข้า 83,396,670 ล้านเยน (ม.ค.-ก.ย.2568)

ดุลการค้าระหว่างประเทศ : ขาดดุลการค้า 2,835,884 ล้านเยน (ม.ค.-ก.ย.2568)

ญี่ปุ่นได้เปรียบดุลการค้า : สหรัฐฯ ฮองกง ไต้หวัน เกาหลีใต้ สิงคโปร์ อินเดีย เนเธอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร เม็กซิโก ไทย เบลเยียม และอิหร่าน

ญี่ปุ่นขาดดุลการค้า : จีน ออสเตรเลีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เวียดนาม อิตาลี อินโดนีเซีย ซิลี ฝรั่งเศส เยอรมนี มาเลเซีย บราซิล แอฟริกาใต้ รัสเซีย สวีเดน แคนาดา นิวซีแลนด์ และฟิลิปปินส์

คู่ค้าสำคัญ : จีน (20.4%) สหรัฐฯ (14.8%) ไต้หวัน (5.7%) เกาหลีใต้ (5%) ออสเตรเลีย (3.9%) และไทย (3.6%)

สินค้าส่งออกสำคัญ : รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ ชิ้นส่วนยานยนต์ เหล็กและเหล็กกล้า และมอเตอร์

สินค้านำเข้าสำคัญ : น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ เสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม เวชภัณฑ์ และอุปกรณ์สื่อสาร

ตลาดส่งออกที่สำคัญ : สหรัฐฯ จีน ไต้หวัน เกาหลีใต้ ฮองกง และไทย

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ : จีน สหรัฐฯ ออสเตรเลีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และไต้หวัน

ทรัพยากรธรรมชาติ : ก๊าซธรรมชาติ ปิโตรเลียม ถ่านหิน ทองแดง ตะกั่ว สังกะสี เหล็กกล้า และอัญมณี

การทหารและความมั่นคง ญี่ปุ่นจัดตั้งสภาความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Council) เมื่อปี 2556 เพื่อเป็นที่ปรึกษาด้านความมั่นคงในทุกมิติ ขึ้นตรงกับ นรม. รวมทั้งมีส่วนร่วมพิจารณาและจัดซื้อ ยุทโธปกรณ์ทางทหารร่วมกับกระทรวงการคลังและกองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น (Japan Self-Defense Forces-JSDF) และจัดทำยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ (National Security Strategy-NSS) ฉบับแรกของญี่ปุ่น เมื่อปี 2556 และฉบับที่ 2 เมื่อปี 2565 โดยแผนยุทธศาสตร์ความมั่นคงฉบับใหม่มุ่งเน้นการยกระดับแสนยานุภาพ และขยายขอบเขตการปฏิบัติการทางทหาร เพื่อเตรียมรับมือกับการรุกรานจากต่างชาติที่อาจเกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออก ดังเช่นกรณีรัสเซียปฏิบัติการพิเศษทางทหารในยูเครน ที่สำคัญ ได้แก่ 1) เพิ่มงบประมาณทางทหาร

เป็น 2% ของ GDP ในปีงบประมาณ 2570 (1 เม.ย.2570-31 มี.ค.2571) และยกระดับขีดความสามารถในการปฏิบัติการให้สามารถป้องกันประเทศได้ระยะไกลมากขึ้นภายในปีงบประมาณ 2575 (1 เม.ย.2575-31 มี.ค.2576) 2) ให้ญี่ปุ่นสามารถโจมตีเข้าไปในเขตอำนาจอธิปไตยของต่างชาติ เพื่อทำลายฐานยิงขีปนาวุธหรืออาวุธอื่นได้ในกรณีที่ประเทศนั้นโจมตีญี่ปุ่นก่อน 3) ให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมทหารและเทคโนโลยีป้องกันประเทศมากขึ้น 4) แก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทหารและยุทธโศปกรณ์ให้ต่างประเทศ 5) ยกระดับความร่วมมือและการบังคับใช้กฎหมายทางทะเล และ 6) ยกระดับความร่วมมือทางทหารกับสหรัฐฯ

ขีดความสามารถด้านกลาโหม ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่ใช้งบประมาณด้านกลาโหมสูงเป็นอันดับ 7 ของโลกในปี 2568 รองจากสหรัฐฯ จีน รัสเซีย อินเดีย ซาอุดีอาระเบีย และสหราชอาณาจักร (ข้อมูลจาก Global Firepower Index ของสหรัฐฯ) แม้ถูกจำกัดบทบาททางการทหารโดยสหรัฐฯ หลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งสันติภาพและสันติ (Idealistic and Pacific Nature) ปี 2490 ในมาตรา 9 ที่บัญญัติว่า ญี่ปุ่นจะไม่ทำสงครามและจะไม่มีกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ รวมทั้งกองกำลังอื่นที่มีศักยภาพในการทำสงคราม อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ความมั่นคงที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้ญี่ปุ่นพยายามเพิ่มบทบาททางทหาร ได้แก่ เปลี่ยนชื่อทบวงการป้องกันประเทศเป็นกระทรวงกลาโหม เมื่อ 9 ม.ค.2550 แต่ยังคงใช้คำเรียกกองทัพด้วยคำว่า กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น (Japan Self-Defense Forces-JSDF) แบ่งเป็น กองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินญี่ปุ่น (Japan Ground Self-Defense Force-JGSDF) กองกำลังป้องกันตนเองทางทะเลญี่ปุ่น (Japan Maritime Self-Defense Force-JMSDF) และกองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศญี่ปุ่น (Japan Air Self-Defense Force-JASDF) อีกทั้งมีกำลังพลประจำส่วนเสนานิการร่วม และมีหน่วยข่าวกรองทางทหาร (Defense Intelligence Headquarters) ที่ก่อตั้งเมื่อปี 2540 และเป็นหน่วยข่าวกรองที่ใหญ่ที่สุดในญี่ปุ่น นอกจากนี้ ญี่ปุ่นจัดตั้งส่วนปฏิบัติการร่วม (Japan Self-Defense Forces Joint Operations Command-JJOC) ภายใต้กระทรวงกลาโหมญี่ปุ่น เมื่อ 24 มี.ค.2568 เพื่อบูรณาการการทำงานระหว่าง JGSDF JMSDF JASDF โดยมีกำลังพลประมาณ 240 นาย และหัวหน้าหน่วยจะได้รับอำนาจเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน ตั้งแต่การจัดสรรกำลังพลไปจนถึงการนำปฏิบัติการ รวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอวกาศและไซเบอร์สเปซ (Cyberspace)

รัฐบาลญี่ปุ่นเร่งจัดทำความตกลงที่เกี่ยวข้องกับการกระชับความร่วมมือด้านกลาโหมกับมิตรประเทศที่สำคัญ ได้แก่ 1) ความตกลงว่าด้วยการจัดหาและการบริการต่างฝ่าย (Acquisition and Cross-Servicing Agreement-ACSA) เพื่อเอื้อต่อการเสริมสร้างศักยภาพทางทหารร่วมกันผ่านการฝึกซ้อม การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางทหารและยุทธโศปกรณ์ระหว่างกัน โดยญี่ปุ่นลงนามความตกลงดังกล่าวกับสหรัฐฯ ออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร แคนาดา ฝรั่งเศส อินเดีย เยอรมนี และอิตาลี 2) ความตกลงด้านการถ่ายทอดยุทธโศปกรณ์และเทคโนโลยี (Transfer of Defense Equipment and Technology) เพื่อเอื้อต่อการส่งออกยุทธโศปกรณ์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศของญี่ปุ่นไปยังต่างประเทศ หลังยกเลิกการห้ามส่งออกอาวุธและเทคโนโลยีทางการทหารเมื่อปี 2557 โดยลงนามความตกลงกับเวียดนาม อินโดนีเซีย และไทย และ 3) ความตกลงเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการฝึกทหารร่วมกัน (Agreement Facilitating Joint Military Exercises) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่กำลังพลและบุคลากรของกองกำลังป้องกันตนเองของญี่ปุ่น และกองทัพออสเตรเลีย ระหว่างการฝึกทางทหารร่วมกัน เฉพาะอย่างยิ่งการผ่อนปรนมาตรการตรวจคนเข้าเมือง 4) ความตกลงต่างตอบแทนทางทหาร (Reciprocal Access Agreements-RAA) ซึ่งจะสามารถปฏิบัติการทางทหารภายในและรอบเขตอธิปไตยระหว่างกันได้ตามกฎหมาย โดยญี่ปุ่นลงนามความตกลงดังกล่าวกับออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร และฟิลิปปินส์

สหรัฐฯ เป็นประเทศคู่ค้าอาวุธสำคัญของญี่ปุ่น ขณะเดียวกัน ญี่ปุ่นเป็นพันธมิตรสำคัญของสหรัฐฯ ในการพัฒนาอาวุธ ทั้งสองประเทศมีความร่วมมือในการผลิตอาวุธประเภทต่าง ๆ ร่วมกัน และญี่ปุ่นได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตขั้นสูงจากสหรัฐฯ ส่งผลให้อุตสาหกรรมอาวุธของญี่ปุ่นมีความก้าวหน้าและน่าเชื่อถือ เมื่อปี 2566 ญี่ปุ่นเริ่มต้นโครงการพัฒนา Glide Phase Interceptor (GPI) ซึ่งเป็นระบบขีปนาวุธสำหรับสกัดกั้นขีปนาวุธความเร็วเหนือเสียงร่วมกับสหรัฐฯ เนื่องจากภัยคุกคามต่อญี่ปุ่นรุนแรงขึ้น จากการที่ประเทศรอบญี่ปุ่นต่างยิงขีปนาวุธและพัฒนาขีปนาวุธความเร็วเหนือเสียงอย่างต่อเนื่อง โดย GPI จะช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการป้องกันภัยทางอากาศของญี่ปุ่น อีกทั้งช่วยส่งเสริมความเข้มแข็งของความเป็นพันธมิตรระหว่างญี่ปุ่นกับสหรัฐฯ ในการตอบสนองและป้องปรามภัยคุกคามในภูมิภาค

นอกจากนี้ ญี่ปุ่นร่วมมือกับสหราชอาณาจักร และอิตาลี จัดตั้ง GCAP International Government Organisation (GIGO) เพื่อดำเนินโครงการ GCAP ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาเครื่องบินขับไล่รุ่นใหม่ร่วมกันภายในปี 2578 โดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีภายใต้โครงการ GCAP จะเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงเสถียรภาพทางการเมือง และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ อีกทั้งช่วยเพิ่มแสนยานุภาพด้านการป้องกันภัยทางอากาศของญี่ปุ่นในอนาคต

งบประมาณทางทหาร กระทรวงกลาโหมญี่ปุ่นได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณ 2568 (1 เม.ย.2568-31 มี.ค.2569) ทั้งสิ้น 8.7 ล้านล้านเยน เป็นการจัดสรรงบประมาณที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นปีที่ 14 และมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ โดยเพิ่มขึ้น 9.4% จากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2567 (1 เม.ย.2567-31 มี.ค.2568) ที่ได้รับจัดสรรทั้งสิ้น 7.95 ล้านเยน และยังมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นอีกในปีงบประมาณ 2569 (1 เม.ย.2569-31 มี.ค.2570) โดยกระทรวงกลาโหมญี่ปุ่นจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2569 มากกว่า 8.8 ล้านล้านเยน

กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น จัดตั้งเมื่อ 1 ก.ค.2497 นรม.ญี่ปุ่นเป็นผู้บัญชาการสูงสุด (Chief of Commander) ผลสำรวจของ Global Firepower (GFP) ของสหรัฐฯ เมื่อปี 2568 ประเมินว่า ญี่ปุ่นมีแสนยานุภาพทางทหารเป็นอันดับ 8 จาก 145 ประเทศ รองจากสหรัฐฯ รัสเซีย จีน อินเดีย เกาหลีใต้ สหราชอาณาจักร และฝรั่งเศส ตามลำดับ กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นมีกรอบอัตรากำลังทั้งสิ้น 247,154 นาย แบ่งเป็น กำลังพลของกองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินญี่ปุ่น (Japan Ground Self-Defense Force-JGSDF) 149,767 นาย กองกำลังป้องกันตนเองทางทะเลญี่ปุ่น (Japan Maritime Self-Defense Force-JMSDF) 45,452 นาย กองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศญี่ปุ่น (Japan Air Self-Defense Force-JASDF) 47,007 นาย เสนาธิการร่วม (Joint Staff) และส่วนกลาง 4,928 นาย แต่ปัจจุบัน (31 มี.ค.2568) มีกำลังพลประจำการ 220,252 นาย หรือ 89.1% ของกรอบอัตรากำลัง แบ่งเป็น JGSDF 131,293 นาย JMSDF 41,818 นาย JASDF 42,608 นาย และส่วนเสนาธิการร่วมและส่วนกลาง 4,533 นาย นอกจากนี้ ยังมีกำลังพลสำรองพร้อมใช้งาน 56,000 นาย และมีกำลังคนที่สามารถเข้าร่วมกองกำลัง 52,976,836 นาย กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่นมียุทธโศปกรณ์ที่สำคัญประกอบด้วย ยุทธโศปกรณ์ทางบก ได้แก่ รถถัง 521 คัน รถลำเลียงพลหุ้มเกราะและยานพาหนะอื่น 31,964 คัน ปืนใหญ่ 480 กระบอก ปืนใหญ่อัตตาจร 149 ระบบ และระบบยิงจรวดหลายลำกล้อง 54 ระบบ ยุทธโศปกรณ์ทางทะเล มีเรือประจำการทั้งหมด 159 ลำ ที่สำคัญ ได้แก่ เรือบรรทุกเฮลิคอปเตอร์ 4 ลำ เรือพิฆาต 42 ลำ เรือฟรีเกต 6 ลำ เรือดำน้ำ 24 ลำ เรือตรวจการณ์ 6 ลำ และเรือสงครามทุ่นระเบิด 22 ลำ ยุทธโศปกรณ์ทางอากาศ มีเครื่องบินประจำการทั้งหมด 1,443 ลำ ที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องบินขับไล่ 217 เครื่อง เครื่องบินทิ้งระเบิด 38 เครื่อง เครื่องบินขนส่ง 55 เครื่อง เครื่องบินฝึก 401 เครื่อง เครื่องบินภารกิจพิเศษ 141 เครื่อง เครื่องบินเติมน้ำมันเชื้อเพลิง 10 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์ 596 เครื่อง และเฮลิคอปเตอร์โจมตี 119 เครื่อง

ภัยคุกคามต่อความมั่นคงญี่ปุ่น

1) ภัยคุกคามต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เฉพาะอย่างยิ่งสงครามระหว่างรัสเซียกับยูเครน และการสู้รบในภูมิภาคตะวันออกกลาง ที่ทำให้ราคาพลังงานและราคาอาหารสูงขึ้น เป็นปัจจัยซ้ำเติมปัญหาเศรษฐกิจญี่ปุ่น โดยญี่ปุ่นบริโภคน้ำมันมากเป็นอันดับ 6 ของโลก และนำเข้าน้ำมันดิบมากเป็นอันดับ 4 ของโลก ดัชนีราคาผู้บริโภค (Consumer Price Index-CPI) ของญี่ปุ่น เพิ่มขึ้นจาก 103.1 จุด เมื่อ ก.ย.2565 เป็น 112 จุด เมื่อ ก.ย.2568 ทำให้ญี่ปุ่นมีอัตราเงินเฟ้อสูงเกินกรอบเป้าหมายเงินเฟ้อที่ธนาคารกลางญี่ปุ่นกำหนดไว้ไม่เกิน 2% เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายหมวด พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้เงินเฟ้อของญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ ราคาอาหารและพลังงาน นอกจากนี้ มาตรการภาษีตอบโต้ รวมถึงการขึ้นภาษีนำเข้ารถยนต์และชิ้นส่วนรถยนต์ของสหรัฐฯ มีผลกระทบต่อญี่ปุ่น โดยเฉพาะภาคยานยนต์ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด เนื่องจากเป็นภาคการส่งออกหลักของญี่ปุ่นไปยังสหรัฐฯ ส่งผลให้การส่งออกรถยนต์และชิ้นส่วนรถยนต์ของญี่ปุ่นไปยังสหรัฐฯ ลดลง เมื่อปี 2568

2) ภัยคุกคามจากเกาหลีเหนือ ญี่ปุ่นตัดความสัมพันธ์ทางการทูตกับเกาหลีเหนือเมื่อปี 2523 และยังคงหวาดระแวงเกาหลีเหนือที่พยายามผลักดันโครงการทดลองขีปนาวุธและอาวุธนิวเคลียร์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะนำไปสู่การผลิตและครอบครองอาวุธนิวเคลียร์ที่มีขีดความสามารถโจมตีญี่ปุ่น ทำให้ญี่ปุ่นดำเนินมาตรการคว่ำบาตรเกาหลีเหนือ ตามมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ และออกแถลงการณ์ประณามเกาหลีเหนือที่ทดสอบยิงขีปนาวุธตกในทะเลญี่ปุ่นเป็นระยะ นอกจากนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นยังคงพยายามแก้ไขปัญหากรณีทางการเกาหลีเหนือลักพาตัวชาวญี่ปุ่น โดยเรียกร้องให้ทางการเกาหลีเหนือส่งกลับชาวญี่ปุ่นที่ถูกลักพาตัวจำนวน 17 คน ขณะที่ทางการเกาหลีเหนือยืนยันว่า มีจำนวนเพียง 13 คน ทำให้ญี่ปุ่นยังคงหวั่นวิตกประเด็นดังกล่าวขึ้นหารือกับผู้นำและเจ้าหน้าที่ระดับสูงของนานาประเทศในเวทีการประชุมระหว่างประเทศที่ญี่ปุ่นเข้าร่วม

3) ภัยคุกคามจากจีน ญี่ปุ่นห่วงกังวลต่อการขยายอิทธิพลทางทหารของจีนในภูมิภาค โดยมองว่า จีนกำลังพยายามพัฒนาแสนยานุภาพกองทัพ ทั้งด้านยุทธวิธีและเทคโนโลยีทางการทหาร ปูทางไปสู่การยกฐานะขึ้นเป็นมหาอำนาจอันดับ 1 ของโลก การที่จีนขยายแสนยานุภาพและกิจกรรมทางทหารอย่างต่อเนื่อง เฉพาะอย่างยิ่ง บริเวณรอบหมู่เกาะเซนกากุ (หมู่เกาะเตียวหยู) ในทะเลจีนตะวันออกซึ่งเป็นพื้นที่พิพาทระหว่างญี่ปุ่นกับจีน และทะเลจีนใต้ซึ่งเป็นเส้นทางการเดินเรือและขนส่งพลังงานของญี่ปุ่น ส่งผลให้ญี่ปุ่นหวาดระแวงจีนและความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศตึงเครียดเป็นระยะ นอกจากนี้ ญี่ปุ่นยังดำเนินบทบาทเชิงรุกในการกระชับความร่วมมือกับกลุ่ม QUAD (สหรัฐฯ ญี่ปุ่น อินเดีย และออสเตรเลีย) และสร้างแนวร่วมสกัดกั้นการขยายอิทธิพลจีนในภูมิภาค เช่น เวียดนาม สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส รวมถึงผลักดันยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิกตามแนวคิดอินโด-แปซิฟิกที่เสรีและเปิดกว้าง (Free and Open Indo-Pacific-FOIP) และดำเนินบทบาทเชิงรุกต่อการขยายอิทธิพลบริเวณช่องแคบไต้หวันมากขึ้น

ญี่ปุ่นและจีนมีแนวโน้มขัดแย้งกันมากขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมด้านกลาโหมที่ทำให้เกิดข้อโต้แย้งระหว่างกัน เช่น กรณีเฮลิคอปเตอร์ของหน่วยยามฝั่งจีน (China Coast Guard-CCG) รุกล้ำน่านฟ้าทางตะวันออกของหมู่เกาะเซนกากุ (หรือหมู่เกาะเตียวหยูในภาษาจีน) เมื่อ 3 พ.ค.2568 ทำให้กองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศญี่ปุ่น (Japan Air Self-Defense Force-JASDF) ต้องนำเครื่องบินขับไล่ 2 ลำ ขึ้นบินสกัดกั้น รวมถึงกรณีเครื่องบินขับไล่ J-15 ของจีน ซึ่งทำการบินจากเรือบรรทุกเครื่องบิน Shandong บินเข้าใกล้เครื่องบินตรวจการณ์ P-3C ของกองกำลังป้องกันตนเองทางทะเลญี่ปุ่น (Japan Maritime Self-Defense Force-JMSDF) อย่างผิดปกติเมื่อห้วง 7-8 มิ.ย.2568 ขณะเครื่องบินของญี่ปุ่นทำการตรวจการณ์เหนือทะเลหลวง (High seas) ในมหาสมุทรแปซิฟิก และเครื่องบินทหารของจีนบินเข้าใกล้เครื่องบินของกองกำลังป้องกันตนเองทางอากาศญี่ปุ่นอย่างผิดปกติ ขณะปฏิบัติการกิจลาดตระเวนและเฝ้าระวังเหนือทะเลจีนตะวันออก เมื่อห้วง 9-10 ก.ค.2568 ขณะที่ส่วนเสนาธิการร่วม (Joint Staff) ของญี่ปุ่น ออกแถลงการณ์เมื่อ 24 ก.ค.2568 ว่า กองกำลังป้องกันตนเองญี่ปุ่น

(Japan Self-Defense Forces-JSDF) นำเครื่องบินขับไล่ขึ้นสกัดอากาศยานจีนที่ทำการบินเข้าใกล้หรือรุกรานน่านฟ้าญี่ปุ่น 122 ครั้ง ในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2568 (1 เม.ย.-30 มิ.ย.2568) ซึ่งคิดเป็น 78% ของเหตุการณ์ทั้งหมด นอกจากนี้ ญี่ปุ่นตรวจพบเรือสำรวจของจีนหย่อนวัตถุที่มีลักษณะคล้ายเคเบิลลงทะเลหลายครั้ง นับแต่ 28 ก.ย.2568 บริเวณใกล้เกาะใน จ.คาโกชิมะ ซึ่งอยู่ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ (Exclusive Economic Zone-EEZ) ของญี่ปุ่น

4) ภัยคุกคามจากกรณีพิพาทเรื่องการอ้างสิทธิ์เหนือหมู่เกาะ ได้แก่

(1) ข้อพิพาทบริเวณหมู่เกาะเซ็นกากุ หรือหมู่เกาะเตียวหยู โดยญี่ปุ่นอ้างความชอบธรรมจากการที่สหรัฐฯ ยึดเกาะโอกินาวาผนวกกับหมู่เกาะเซ็นกากุ หลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ขณะที่จีนอ้างว่า หมู่เกาะเซ็นกากุถูกญี่ปุ่นบุกยึดครองพร้อมกับไต้หวันเมื่อปี 2438 แต่เมื่อสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นจำเป็นต้องคืนหมู่เกาะดังกล่าวทั้งหมดให้จีน เนื่องจากแพ้สงคราม ปัจจุบัน หน่วยลาดตระเวนชายฝั่งและกองกำลังป้องกันตนเองทางเรือของญี่ปุ่นตรึงกำลังโดยรอบบริเวณดังกล่าว และญี่ปุ่นประท้วงจีนอย่างต่อเนื่องในการทำกิจกรรมใกล้บริเวณดังกล่าว

(2) ข้อพิพาทบริเวณหมู่เกาะคูริล (Kuril) หรือดินแดนทางเหนือ (Northern Territories) โดยญี่ปุ่นครอบครองมาตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 แต่ภายหลังแพ้สงครามถูกสหภาพโซเวียตบุกยึดครองดินแดน และกลายเป็นพื้นที่พิพาทระหว่างญี่ปุ่นกับรัสเซียสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน กรณีพิพาทหมู่เกาะคูริลเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างญี่ปุ่นกับรัสเซีย โดยที่ผ่านมา ความเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาทดังกล่าวเป็นตัวแปรสำคัญที่บั่นทอนความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศ และเป็นอุปสรรคสำคัญในการเจรจาจัดทำข้อตกลงสันติภาพระหว่างญี่ปุ่นกับรัสเซีย ส่งผลให้ทั้งสองประเทศพยายามผลักดันความร่วมมือทางเศรษฐกิจในหมู่เกาะคูริลเพื่อลดความตึงเครียดและฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างกัน อย่างไรก็ตาม การจัดการข้อพิพาทข้างต้นเป็นไปอย่างล่าช้า เนื่องจากทั้งสองประเทศยังมีท่าทีที่แข็งกร้าวต่อการอ้างกรรมสิทธิ์เหนือดินแดนดังกล่าว สะท้อนจากรายงานนโยบายต่างประเทศประจำปีของกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่นตั้งแต่ปี 2561 ที่ระบุว่า พื้นที่ดังกล่าวอยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยของญี่ปุ่น

(3) ข้อพิพาทบริเวณเกาะทาเคชิมะ (Takeshima) หรือเกาะด็อกโด (Dokdo) อยู่ห่างจากญี่ปุ่น 157 กม. และห่างจากเกาหลีใต้ 92 กม. สภาพเกาะเป็นโขดหินที่ไม่สามารถใช้เป็นที่อยู่อาศัยได้ แต่เป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรสัตว์น้ำและแร่ธาตุอุดมสมบูรณ์ อีกทั้งคาดว่ามีแหล่งน้ำมัน โดยญี่ปุ่นอ้างกรรมสิทธิ์มาโดยตลอด ขณะที่เกาหลีใต้เริ่มอ้างกรรมสิทธิ์เมื่อปี 2493 และรักษาสถานะในการครอบครองด้วยการตรวจตราเกาะเป็นประจำทุก 3 ปี นอกจากนี้ กองทัพเกาหลีใต้ได้เริ่มการซ้อมรบ เพื่อปกป้องเกาะด็อกโดเป็นครั้งแรกเมื่อปี 2529 และทำการฝึกปีละ 2 ครั้งมาตั้งแต่ปี 2546

5) ภัยคุกคามจากการก่อการร้าย ญี่ปุ่นมีความเสี่ยงถูกโจมตีจากกลุ่มก่อการร้ายต่ำ และไม่มีชาวญี่ปุ่นได้รับผลกระทบจากการก่อการร้ายทั่วโลกนับแต่ปี 2563 อย่างไรก็ตาม ญี่ปุ่นเฝ้าระวังภัยคุกคามจากการก่อการร้ายอย่างใกล้ชิด เนื่องจากเกิดเหตุก่อการร้ายในหลายประเทศบ่อยครั้งขึ้น เฉพาะอย่างยิ่งเหตุการณ์ในสหรัฐฯ และการปฏิบัติการโจมตีของกลุ่มก่อการร้ายในทวีปแอฟริกาและภูมิภาคตะวันออกกลาง กอปรกับญี่ปุ่นเป็นพันธมิตรสหรัฐฯ และมีนโยบายต่อต้านการก่อการร้ายอย่างชัดเจน ทั้งนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นยังคงเฝ้าระวังความเคลื่อนไหวของกลุ่มโอมชินริเกียว (Aum Shinrikyo) ซึ่งเป็นกลุ่มก่อการร้ายที่ก่อตั้งเมื่อปี 2530 โดยมีแนวทางการสอนฝึกจิต การเข้าสมาธิ และโยคะ เพื่อให้ถึงการรู้แจ้ง และมีความเชื่อเรื่องวันสิ้นโลก แม้แกนนำกลุ่มโอมชินริเกียวและสมาชิกสำคัญได้รับโทษประหารชีวิตแล้วเมื่อ 6 ก.ค.2561 ปัจจุบัน กลุ่มโอมชินริเกียวแบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มอาเลฟ (เปลี่ยนชื่อจากโอมชินริเกียว) และกลุ่ม Hikari no Wa (Circle of Rainbow Light) ก่อนหน้านั้นปฏิบัติการครั้งสำคัญของกลุ่ม คือ การปล่อยก๊าซพิษซารินเหลวในสถานีรถไฟใต้ดินโตเกียวเมื่อ 20 มี.ค.2538 เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต 13 คน และบาดเจ็บกว่า 6,000 คน ในจำนวนนี้บาดเจ็บสาหัส 50 คน

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ ADB, AfDB (non-regional member), APEC, APT, ARF, ASEAN (dialogue partner), Australia Group, BIS, CE (observer), CERN (observer), CICA (observer), CP, EAS, EBRD, FAO, FATF, G-20, G-5, G-7, G-8, G-10, IADB, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICCT, ICRM, IDA, IEA, IFAD, IFC, IFRCS, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC, LAIA, MIGA, NEA, NSG, OAS (observer), OECD, OPCW, OSCE (partner), Paris Club, PCA, PIF (partner), QUAD, SAARC (observer), SECI (observer), UN, UNCTAD, UNDOF, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNMIS, UNRWA, UNWTO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO, WTO และ ZC

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ญี่ปุ่นเป็นประเทศชั้นนำด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยเฉพาะวิทยาศาสตร์ชีวการแพทย์ งบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาของญี่ปุ่นมากเป็นอันดับ 3 ของโลก รองจากสหรัฐฯ และจีน สถาบันวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์แห่งชาติของญี่ปุ่นที่สำคัญ คือ Rikagaku Kenkyusho (RIKEN) สังกัดกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม สามารถผลิตผลงานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา วิทยาศาสตร์การแพทย์ จีโนมิกส์ วิศวกรรม และวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ รวมทั้งมีความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์กับ 485 ประเทศทั่วโลก

ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence-AI) รัฐบาลญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับการพัฒนา AI โดยจัดตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ เมื่อปี 2559 และกำหนดยุทธศาสตร์เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เมื่อ มี.ค.2560 พร้อมทั้งส่งเสริมให้ใช้ AI หุ่นยนต์ และ Internet of Things (IoT) เป็นส่วนหนึ่งในยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ และการดำเนินกิจการของภาครัฐมากขึ้น รวมถึงด้านการข่าวที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินและการโจมตีของกลุ่มก่อการร้าย อีกทั้งผลักดันโครงการพัฒนาระบบซูเปอร์คอมพิวเตอร์ (AI Bridging Cloud Infrastructure-ABCI) ให้มีความเร็ว 130 petaflops มูลค่า 173 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อให้ญี่ปุ่นเป็นศูนย์กลางด้านการพัฒนาซูเปอร์คอมพิวเตอร์ และมีศักยภาพในการแข่งขันด้านนวัตกรรมมากที่สุดในโลก นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมธรรมาภิบาล AI โดยร่วมมือกับกลุ่ม G7 จัดตั้งกรอบความร่วมมือ Hiroshima AI Process เมื่อ พ.ค.2566 เพื่อวางระเบียบธรรมาภิบาล AI ระหว่างประเทศ

การพัฒนาด้านอวกาศ องค์การสำรวจอวกาศญี่ปุ่น (Japan Aerospace Exploration Agency-JAXA) เป็นหน่วยงานหลักของรัฐบาลญี่ปุ่นในการวิจัยและพัฒนา การปฏิบัติการ และการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางอวกาศ จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2546 โดยยุบรวมหน่วยงาน 3 หน่วยงาน ได้แก่ 1) Institute of Space and Astronautical Science (ISAS) 2) National Aerospace Laboratory of Japan (NAL) และ 3) National Space Development Agency of Japan (NASDA)

เมื่อปี 2568 ญี่ปุ่นมีความก้าวหน้าด้านการสำรวจอวกาศโดดเด่น จากการที่องค์การสำรวจอวกาศญี่ปุ่น (Japan Aerospace Exploration Agency-JAXA) ประสบความสำเร็จในการปล่อยจรวด H3 ซึ่งบรรทุกยานขนส่งไร้คนขับรุ่นใหม่ HTV-X ขึ้นสู่อวกาศ จากศูนย์อวกาศนาซาคะ จ.คาโกชิมะ เมื่อ 26 ต.ค.2568 โดยยานดังกล่าวถูกสร้างขึ้นเพื่อทำหน้าที่ขนส่งอาหาร เสาบียง และอุปกรณ์ทดลองไปยังสถานีอวกาศนานาชาติ (ISS) และสามารถบรรทุกสิ่งของน้ำหนักสูงสุด 6 ตัน ซึ่งมากกว่ายานรุ่นเก่าที่ใช้ขนส่งสิ่งของไปยัง ISS ในห้วงปี 2552-2563 ถึง 1.5 เท่า

พลังงานนิวเคลียร์ ญี่ปุ่นปรับปรุงมาตรการความปลอดภัยทางนิวเคลียร์และตรวจสอบโรงไฟฟ้านิวเคลียร์อย่างเข้มงวดมากขึ้น หลังจากได้รับผลกระทบจากการรั่วไหลของสารกัมมันตรังสีจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ฟูกูชิมะที่ 1 เมื่อปี 2554 โดยมีคำสั่งระงับการดำเนินงานของโรงไฟฟ้านิวเคลียร์หลายแห่งทั่วประเทศจนกว่าจะปรับปรุงมาตรการความปลอดภัยแล้วเสร็จ ทำให้สัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานนิวเคลียร์ของญี่ปุ่นลดลง

แต่ปัจจุบันรัฐบาลญี่ปุ่นอยู่ระหว่างเร่งเพิ่มสัดส่วนการผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานนิวเคลียร์เป็น 20% ภายในปี 2583 จากปัจจุบันที่มีสัดส่วนต่ำกว่า 10% เพื่อลดสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงฟอสซิล

ญี่ปุ่นมีเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ที่สามารถเดินเครื่องได้ทั้งสิ้น 33 เครื่อง (กำลังผลิตไฟฟ้าสูงสุด 31,679 Mwe) เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ที่อยู่ระหว่างก่อสร้าง 2 เครื่อง (กำลังผลิตไฟฟ้าสูงสุด 2,653 Mwe) และเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ที่ปลดระวางแล้ว 27 เครื่อง (กำลังผลิตไฟฟ้าสูงสุด 17,155 Mwe)

การขนส่งและคมนาคม มีท่าอากาศยานรวม 97 แห่ง แบ่งเป็น ท่าอากาศยานหลัก 28 แห่ง ท่าอากาศยานภูมิภาค 54 แห่ง ท่าอากาศยานร่วม 8 แห่ง และท่าอากาศยานอื่น ๆ 7 แห่ง แต่ไม่นับรวมถึงสนามบินเฮลิคอปเตอร์ (Heliport) 100 แห่ง และสนามบินส่วนบุคคล 3 แห่ง ในจำนวนนี้มีท่าอากาศยานที่สำคัญ 4 แห่ง ได้แก่ ท่าอากาศยานนาริตะ (NRT) ตั้งอยู่ห่างจากใจกลางกรุงโตเกียวประมาณ 60 กม. ท่าอากาศยานคันไซ (KIX) ตั้งอยู่ที่นครโอซากา ท่าอากาศยานซูบะเซ็นแทรร์ (NGO) ตั้งอยู่ที่ จ.ไอชิ ห่างจาก จ.นาโงยา ประมาณ 35 กม. และท่าอากาศยานฟูกูโอกะ (FUK) จ.ฟูกูโอกะ ส่วนเส้นทางรถไฟ กิจการรถไฟ 70% ของเครือข่ายรถไฟในญี่ปุ่นเป็นของกลุ่มบริษัท Japan Railways (JR Group) รัฐวิสาหกิจการรถไฟ แบ่งพื้นที่บริการออกเป็น 6 บริษัท ได้แก่ JR Hokkaido JR East JR Central JR West JR Shikoku และ JR Kyushu ส่วนที่เหลือ 30% ดำเนินกิจการโดยบริษัทเอกชน บัตร Japan Rail Pass สามารถใช้ได้กับบริการของบริษัท JR bus และรถไฟชินคันเซ็น หรือรถไฟด่วนพิเศษที่เคยเป็นรถไฟฟ้ายาวเร็วที่สุดครั้งแรกในโลก นอกจากนี้ บริษัท JR Central อยู่ระหว่างดูแลโครงการก่อสร้างรถไฟ Chuo Shinkansen Maglev ตั้งเป้าหมายทำความเร็ว 374 ไมล์/ชม. (Maglev ของจีนเร็ว 268 ไมล์/ชม.) และมีแผนขยายเส้นทางถึงเมืองซัปโปโรภายในปี 2573

การเดินทาง มีสายการบินที่ให้บริการเที่ยวบินตรงไปยังญี่ปุ่น เส้นทางสุวรรณภูมิ (BKK) หรือดอนเมือง (DMK) ไปญี่ปุ่น เช่น การบินไทย (TG) เจแปนแอร์ไลน์ (JL) ไทยแอร์เอเชียเอ็กซ์ (XJ) พีช (MM) ออลนิปปอนแอร์เวย์ (NH) แอร์เจแปน (NQ) และซิบแอร์ (ZG) โดยใช้ระยะเวลาเดินทางจากกรุงเทพฯ ประมาณ 6 ชม. เวลาท้องถิ่นที่ญี่ปุ่น (GMT+9) เร็วกว่าเวลาท้องถิ่นไทย (GMT+7) 2 ชม. นอกจากนี้ ยังมีหลายสายการบินที่มีบริการแบบแวะพักต่อเครื่อง

การขอตรวจลงตรา เมื่อ มิ.ย.2555 ญี่ปุ่นอนุมัติการตรวจลงตราแบบเข้าออกหลายครั้งแก่ไทย และยกเว้นการตรวจลงตราเพื่อการท่องเที่ยวระยะเวลาไม่เกิน 15 วัน เมื่อ 1 ก.ค.2556 ส่วนผู้ที่ต้องการพำนักร่วม 15 วัน หรือมีวัตถุประสงค์อื่น จะต้องยื่นขอตรวจลงตราตามปกติ ทั้งนี้ ผู้ประสงค์ขอรับการตรวจลงตราต้องยื่นคำร้องที่ศูนย์รับคำร้องขอวีซ่าญี่ปุ่น (Japan Visa Application Centre-JVAC) ที่ดำเนินงานโดยบริษัท วีเอฟเอส โกลบอล จำกัด คู่สัญญาเพื่อให้บริการแก่ สอท.ญี่ปุ่นประจำประเทศไทย โดยศูนย์รับคำร้องกรุงเทพฯ ตั้งอยู่ที่ศูนย์ 404 The Plaza ชั้น 4 อาคารจามจุรี สแควร์ ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ เปิดให้บริการวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 08.30-17.00 น. สำหรับต่างจังหวัด ศูนย์ JVAC ตั้งอยู่ที่ทำการไปรษณีย์ เปิดให้บริการวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 08.30-16.30 น. โดยปัจจุบันมี 11 แห่ง ได้แก่ ขอนแก่น นครราชสีมา พิษณุโลก พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี ภูเก็ต ระยอง ศรีราชา สุราษฎร์ธานี หาดใหญ่ และอุบลราชธานี หากมีข้อสงสัยสามารถติดต่อศูนย์ JVAC ได้ทางโทรศัพท์ 02-251-5197-8 (สามารถติดต่อได้วันจันทร์ถึงวันศุกร์ ระหว่างเวลา 08.30 น.-17.00 น.) หรืออีเมล info.jpth@vfshelpline.com

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม :

- 1) การบริหารประเทศภายใต้การนำของรัฐบาลเสียงข้างน้อย
- 2) ความร่วมมือระหว่างญี่ปุ่นกับสหรัฐฯ ภายใต้การนำของ นรม.ญี่ปุ่นคนใหม่

- 3) ความสัมพันธ์ระหว่างญี่ปุ่นกับเกาหลีเหนือ จีน และรัสเซีย หลังจากญี่ปุ่นมี นรม.คนใหม่
- 4) การแก้ไขแผนความมั่นคงแห่งชาติ 3 ระดับ และการยกระดับแสนยานุภาพของ JSDF
- 5) การขยายบทบาทด้านกลาโหมของญี่ปุ่นตามแนวคิดของ นรม.คนใหม่
- 6) ปัญหาขาดแคลนกำลังพลและแรงงานที่รุนแรงขึ้นจากอัตราเด็กเกิดใหม่ที่ลดลงต่อเนื่อง
- 7) การฟื้นฟูเศรษฐกิจ รวมถึงการแก้ไขปัญหาเงินเฟ้อ เงินเยนอ่อนค่า และการปรับขึ้นค่าจ้าง
- 8) การก่อเหตุรุนแรงด้วยอาวุธปืนและวัตถุระเบิดที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งขึ้น
- 9) ความตึงเครียดในสังคมญี่ปุ่นต่อผู้อพยพและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

ความสัมพันธ์ไทย-ญี่ปุ่น

ไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับญี่ปุ่นเมื่อ 26 ก.ย.2430 และมีความตกลงแลกเปลี่ยนผู้แทนระดับเอกอัครราชทูตเมื่อปี 2484 ทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์ที่ดีและใกล้ชิดทั้งในระดับพระราชวงศ์ รัฐบาล และประชาชน นอกจากนี้ นโยบายของรัฐบาลญี่ปุ่นให้ความสำคัญต่อไทยในทุกมิติ และถือว่าไทยเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์สำคัญต่อการแข่งขันกับจีนด้านความมั่นคงและการเชื่อมโยงในภูมิภาค โดยเฉพาะยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิก ทำให้ญี่ปุ่นและไทยมีความร่วมมือระหว่างกันครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม และวิชาการ

การแลกเปลี่ยนการเยือนระดับผู้นำและเจ้าหน้าที่ระดับสูง ญี่ปุ่นและไทยแลกเปลี่ยนการเยือนระดับผู้นำและเจ้าหน้าที่ระดับสูงอย่างต่อเนื่อง ทั้งรูปแบบการหารือทวิภาคีอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เมื่อปี 2568 มีการเยือนและพบปะระหว่างเจ้าหน้าที่ระดับสูงฝ่ายญี่ปุ่นและไทย เช่น นายมาริชิ เสงี่ยมพงษ์ รมว.กต. เยือนญี่ปุ่นระหว่าง 29-30 พ.ค.2568 เพื่อเข้าร่วมการประชุม Nikkei Forum Future of Asia ครั้งที่ 30 ในฐานะผู้แทน นรม. และพบหารือกับนายอิวายะ ทาเกชิ รมว.กต.ญี่ปุ่น เพื่อหารือทวิภาคีเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันในทุกมิติ นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รอง นรม.และ รมว.กระทรวงคมนาคม เยือนญี่ปุ่นระหว่าง 16-19 ส.ค.2568 เพื่อเข้าร่วมกิจกรรม Thailand National Day Celebration ในนิทรรศการ Osaka World Expo 2025 นอกจากนี้ พลเอก ทรงวิทย์ หนูนาคัตติ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด และคณะ เยือนญี่ปุ่น ระหว่าง 9-11 มิ.ย.2568 เพื่อกระชับความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างกองทัพและกองกำลังป้องกันตนเองของสองประเทศ ขณะที่พลเอก โมริชิตะ ยาสุนิริ ผู้บัญชาการกองกำลังป้องกันตนเองภาคพื้นดินญี่ปุ่น เยือนไทย เมื่อ 26 มิ.ย.2568 เพื่อหารือความร่วมมือกับกองทัพไทย

สถิติชาวญี่ปุ่นที่เดินทางเข้าไทย ห้วง ม.ค.-ต.ค.2568 ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีจำนวน 877,574 คน มากเป็นอันดับ 6 รองจากมาเลเซีย จีน อินเดีย รัสเซีย และเกาหลีใต้ โดยเพิ่มขึ้น 4.89% จากช่วงเดียวกันของปี 2567 ที่มีชาวญี่ปุ่นเดินทางมาไทย 836,653 คน สถิติของกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น เมื่อ ต.ค.2566 ระบุว่า มีชาวญี่ปุ่นที่พำนักในไทยจำนวน 72,308 คน ขณะที่สถิติขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (JTO) ห้วง ม.ค.-ก.ย.2568 พบว่า มีนักท่องเที่ยวไทยเดินทางไปญี่ปุ่น 815,800 คน คิดเป็น 2.57% ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด

การค้าระหว่างไทย-ญี่ปุ่น ห้วง ม.ค.-ก.ย.2568 มีมูลค่า 1,330,631.31 ล้านบาท ลดลง 3.96% จากช่วงเดียวกันของปี 2567 ที่มีมูลค่า 1,385,425.20 ล้านบาท การส่งออกของญี่ปุ่นมาไทยมีมูลค่า 745,840.87 ล้านบาท และการส่งออกของไทยไปญี่ปุ่นมีมูลค่า 584,790.44 ล้านบาท ญี่ปุ่นได้เปรียบดุลการค้าไทยมูลค่า 161,050.43 ล้านบาท ญี่ปุ่นเป็นคู่ค้าอันดับ 3 ของไทย รองจากจีน และสหรัฐฯ ขณะที่ไทยเป็นคู่ค้าอันดับ 5 ของญี่ปุ่น รองจากจีน สหรัฐฯ เกาหลีใต้ และออสเตรเลีย โดยมีส่วนแบ่งตลาด 3.61% (สัดส่วนสูงสุดในกลุ่มสมาชิกอาเซียน) ทั้งนี้ สินค้าที่ญี่ปุ่นนำเข้าจากไทยมากที่สุด 5 อันดับ ได้แก่ 1) รถยนต์

อุปกรณ์และส่วนประกอบ 2) ไก่แปรรูป 3) เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล 4) เครื่องใช้ไฟฟ้า และส่วนประกอบอื่น 5) เคมีภัณฑ์ ขณะที่สินค้าที่ไทยนำเข้าจากญี่ปุ่นมากที่สุด 5 อันดับ ได้แก่ 1) เครื่องจักรกล และส่วนประกอบ 2) เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ 3) เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ 4) ส่วนประกอบ และอุปกรณ์ยานยนต์ 5) แผงวงจรไฟฟ้า

การลงทุน สถิติการลงทุนของญี่ปุ่นในไทยห้วง ม.ค.-มิ.ย.2568 มีการยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนต่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) หรือ BOI จำนวน 186 โครงการ รวมมูลค่า 49,819 ล้านบาท มากเป็นอันดับ 5 รองจากสิงคโปร์ ฮองกง จีน และสหราชอาณาจักร ทั้งนี้ มีการยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนของต่างชาติทั้งสิ้น 1,369 โครงการ มูลค่าเงินลงทุน 737,572 ล้านบาท โดยมีอุตสาหกรรมเป้าหมายหลักที่มีเงินลงทุนสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) ดิจิทัล 2) เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ 3) โลหะ และวัสดุ 4) เครื่องจักรและยานยนต์ 5) เคมีและปิโตรเคมี

ด้านรถไฟและระบบราง ไทยและญี่ปุ่นลงนามบันทึกความร่วมมือด้านระบบรางเมื่อปี 2558 เพื่อศึกษาและพัฒนาาระบบรางที่สำคัญ 3 เส้นทาง ได้แก่ 1) รถไฟความเร็วสูงเส้นทางกรุงเทพฯ-เชียงใหม่ 2) เส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor-SEC) กาญจนบุรี-กรุงเทพฯ-ฉะเชิงเทรา-แหลมฉบัง และกาญจนบุรี-กรุงเทพฯ-ฉะเชิงเทรา-อรัญประเทศ และ 3) เส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก ช่วงแม่สอด-มุกดาหาร ขณะที่บริษัทเอกชนญี่ปุ่นร่วมมือกับไทยก่อสร้างโครงข่ายรถไฟในกรุงเทพฯ และปริมณฑล เช่น รถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน (ใช้เงินกู้จากรัฐบาลญี่ปุ่น) รถไฟฟ้าสายสีม่วง รถไฟฟ้าสายสีแดง เส้นทางบางซื่อ-รังสิต และบางซื่อ-ตลิ่งชัน อีกทั้งยังศึกษาช่องทางขยายกรอบความร่วมมือด้านการบำรุงรักษาระบบรางร่วมกับไทย โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง (องค์การมหาชน) หรือ สทร. ประชุมหารือกับบริษัท Toyo Kikai ของญี่ปุ่น เมื่อ 26 ม.ค.2566 เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ ในการสร้างฐานการผลิตเครื่องจักร อุปกรณ์ และชิ้นส่วนสำหรับงานบำรุงรักษาระบบรางของไทย รวมทั้งแนวทางสนับสนุนการส่งออกสู่ภูมิภาคเอเชีย ญี่ปุ่นยังมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาระบบรางและพื้นที่โดยรอบ เช่น ความร่วมมือระหว่างกระทรวงคมนาคมและองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency-JICA) เพื่อศึกษาการพัฒนาเมืองและพื้นที่รอบรางรถไฟเชิงพาณิชย์ เส้นทางจากด่านพุน้ำร้อน จ.กาญจนบุรี ถึงด่านอรัญประเทศ จ.สระแก้ว และการจัดทำแผนแม่บทระบบขนส่งมวลชนทางรางในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ระยะที่ 2 นอกจากนี้ ญี่ปุ่นยังบริจาครถไฟเก่าให้การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) นำไปปรับปรุงเพื่อให้บริการในไทย โดยบริจาคให้อย่างต่อเนื่อง เช่น JR West บริจาครถดีเซลรางและรถโดยสารปรับอากาศให้ รฟท. เมื่อปี 2540 จำนวน 26 คัน ปี 2542 จำนวน 28 คัน ปี 2547 จำนวน 40 คัน และปี 2553 จำนวน 32 คัน ส่วน JR Hokkaido บริจาครถโดยสารปรับอากาศให้ รฟท. เมื่อปี 2559 จำนวน 10 คัน ประกอบด้วย รถ OHA ชนิด 48 ที่นั่ง และ 72 ที่นั่ง รวม 5 คัน และรถ SUHAFU ชนิด 64 ที่นั่ง 5 คัน และล่าสุดบริจาค รถดีเซลราง รุ่น Kiha 183 ให้ รฟท. เมื่อปี 2564 อีกจำนวน 17 คัน

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ญี่ปุ่นมีบทบาทสำคัญในการยกระดับมาตรฐานทักษะแรงงานไทย โดยมีการจัดตั้งความริเริ่ม Thailand-Japan Industrial HRD Initiative ที่มุ่งพัฒนาบุคลากรด้านเทคนิคและอาชีวศึกษาของไทยให้ได้มาตรฐานเทียบเคียงกับญี่ปุ่น เพื่อพร้อมรองรับการลงทุนของญี่ปุ่นในไทย โดยสำนักงานอาชีวศึกษาแห่งชาติของญี่ปุ่น (KOSEN) ตั้งสำนักงาน ที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาของไทย เมื่อ ธ.ค.2559 เพื่อช่วยเหลือในการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษาในไทย อีกทั้งยังมีความร่วมมือเพื่อพัฒนาศักยภาพและทรัพยากรมนุษย์ด้านสาธารณสุขในประเทศที่ 3 รวมถึงความร่วมมือทวิภาคีในการพัฒนากลไกเครดิตร่วม (Joint Crediting Mechanism-JCM) เมื่อ พ.ย.2558 ซึ่งญี่ปุ่นจะให้การสนับสนุนความรู้ด้านเทคนิคและงบประมาณสำหรับโครงการของภาคเอกชนไทยที่จะนำไปสู่การลดก๊าซเรือนกระจก อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับการพัฒนา

ทรัพยากรมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนผ่านสู่ความเป็นดิจิทัล เช่น ภาคเอกชนญี่ปุ่นจัดตั้ง EEC Automation Park ที่มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อเป็นฐานขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้ Robotics และ Automation ที่เอื้อให้ภาคอุตสาหกรรมพัฒนาและปรับตัวไปสู่โรงงานอัจฉริยะตามแนวคิด e-F@ctory Alliance นอกจากนี้ ไทยยังยกระดับความร่วมมือกับญี่ปุ่น เพื่อสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพให้กับภาคอุตสาหกรรมไทย เพื่อยกระดับภาคการผลิตเข้าสู่อุตสาหกรรม 4.0 โดยนายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รมว.กระทรวงอุตสาหกรรม และนายนิชิมูระ ยาซุโตะชิ รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมญี่ปุ่น ลงนามเอกสารกรอบความร่วมมือด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อบูรณาการสู่อุตสาหกรรม 4.0 (Cooperation Framework on Human Resource Development for Realizing Industry 4.0) เมื่อ 16 พ.ย.2565 ที่ไทย

องค์กรต่าง ๆ ของญี่ปุ่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมในไทย 1) Overseas Human Resources and Industry Development Association (HIDA) 2) Japan Overseas Development Corporation (JODC) 3) Association for Overseas Technical Scholarship (AOTS) 4) Japan External Trade Organization (JETRO) 5) Japan International Cooperation Agency (JICA) 6) Japan-Thailand Economic Cooperation Society (JTECS) 7) Japanese Chamber of Commerce (JCC) 8) Japan Student Services Organization (JASSO) และ 9) Japan National Tourism Organization (JNTO)

กรอบความร่วมมือและข้อตกลงที่สำคัญระหว่างญี่ปุ่น-ไทย 1) การประชุมหุ้นส่วนทางการเมืองไทย-ญี่ปุ่น (Japan-Thailand Political Partnership Consultations-JTPPC) 2) ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (Japan-Thailand Economic Partnership Agreement-JTEPA) 3) คณะทำงานร่วมเฉพาะกิจไทย-ญี่ปุ่นว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์ 4) การประชุมประจำปีความร่วมมือทางวิชาการไทย-ญี่ปุ่น (Japan-Thailand Partnership Program in Technical Cooperation-JTPP) 5) ข้อตกลงทางการบินมีผลบังคับใช้เมื่อ 14 ก.ค.2496 6) ข้อตกลงทางวัฒนธรรม มีผลบังคับใช้เมื่อ 6 ก.ย.2498 7) ข้อตกลงทางการพาณิชย์ มีผลบังคับใช้เมื่อ 1 ม.ค.2501 8) ข้อตกลงทางภาษี มีผลบังคับใช้เมื่อ 24 ก.ค.2506 9) ข้อตกลงในการส่งอาสาสมัครร่วมมือเยาวชน มีผลบังคับใช้เมื่อ 19 ม.ค.2524 10) ข้อตกลงความร่วมมือทางเทคโนโลยี มีผลบังคับใช้เมื่อ 5 พ.ย.2524 11) สนธิสัญญาโอนตัวนักโทษไทย-ญี่ปุ่น ลงนามเมื่อ 22 ก.ค.2552 12) ความตกลงว่าด้วยการมอบยุทธโธปกรณ์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศระหว่างรัฐบาลญี่ปุ่นกับรัฐบาลไทย ลงนามเมื่อ 2 พ.ค.2565 และ 13) แผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่นในระยะ 5 ปี (พ.ศ.2565-2569) ประกาศใช้เมื่อ 17 พ.ย.2565

นางทาคาอิชิ ซานาเอะ
(TAKAICHI Sanae)

ตำแหน่ง	นรม.ญี่ปุ่น คนที่ 104
เกิด	7 มี.ค.2504 (อายุ 65 ปี/ปี 2569) ที่ จ.นารา ญี่ปุ่น มีบิดาเป็นพนักงานบริษัทในเครือบริษัท Toyota และมารดาเป็น จนท.ตร. จ.นารา
สถานภาพทางครอบครัว	สมรสกับนายทาคาอิชิ ทาคู (TAKAICHI Taku) อายุ 74 ปี/ปี 2569 ชื่อเดิม คือ นายยามาโมโตะ ทาคู (YAMAMOTO Taku) จดทะเบียนสมรสเมื่อปี 2547 จดทะเบียนหย่าเมื่อปี 2560 และจดทะเบียนสมรสใหม่อีกครั้งเมื่อปี 2564 นางทาคาอิชิมีบุตร 3 คนของนายยามาโมโตะกับภรรยาเก่า เป็นบุตรบุญธรรม
การศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยโกเบ
ประวัติการทำงาน	- ปี 2527 - สถาบัน Matsushita Institute of Government and Management (MIGM) - ปี 2530 - เข้าร่วมโครงการ U.S. Congressional Fellow ของสหรัฐฯ - ปี 2532 - อาจารย์ Nihon Junior College of Economics - ปี 2536 - ได้รับเลือกเป็น สส. ครั้งแรก - ปี 2541 - ผู้ช่วย รมว.กระทรวงการค้าต่างประเทศและอุตสาหกรรม - ปี 2544 - ประธานคณะกรรมการการศึกษา วัฒนธรรม กีฬา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี สภาผู้แทนราษฎร - ปี 2545 - รมช.กระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม - ปี 2547 - อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ Kinki University - ปี 2549 - รมต.พิเศษประจำสำนัก ครม. (ด้านนโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านนวัตกรรม ด้านกิจการโอกินาวะและดินแดนทางเหนือ ด้านความเท่าเทียม ทางเพศ และด้านกิจการสังคมและความปลอดภัยทางอาหาร - ปี 2551 - รมช.กระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม

- ปี 2555 - ประธานคณะกรรมการวิจัยนโยบาย พรรค LDP
- ประธานสำนักงานประชาสัมพันธ์ พรรค LDP
- ปี 2557 - รมว.กระทรวงกิจการภายในและการสื่อสาร
- ปี 2559 - รมว.กระทรวงกิจการภายในและการสื่อสาร
- รมต.พิเศษประจำสำนัก ครม. (ด้านประกันสังคมและระบบหมายเลขประจำตัวผู้เสียภาษี)
- ปี 2560 - ประธานสำนักงานมาตรการความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พรรค LDP
- ปี 2561 - ประธานคณะกรรมการสิทธิการกฎระเบียบและการบริหาร สภาผู้แทนราษฎร
- ปี 2564 - รมว.กระทรวงกิจการภายในและการสื่อสาร
- รมต.พิเศษประจำสำนัก ครม. (ด้านประกันสังคมและระบบหมายเลขประจำตัวผู้เสียภาษี)
- ประธานคณะกรรมการวิจัยนโยบาย พรรค LDP
- ปี 2565 - รมต.รับผิดชอบด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ
- รมต.พิเศษประจำสำนัก ครม. (ด้านกลยุทธ์ทรัพยากรพลังงานด้านนโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านนโยบายอวกาศ และด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ)
- ปี 2566 - รมต.รับผิดชอบด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ
- รมต.พิเศษประจำสำนัก ครม. (ด้านยุทธศาสตร์คู่ใจแป้น ด้านกลยุทธ์ทรัพยากรพลังงานด้านนโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านนโยบายอวกาศ และด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ)
- ปี 2568 - ได้รับเลือกเป็นหัวหน้าพรรค LDP แกนนำรัฐบาล ตั้งแต่ 4 ต.ค.2568 และเข้าดำรงตำแหน่ง นรม. เมื่อ 21 ต.ค.2568

สังกัดพรรคการเมือง พรรคเสรีประชาธิปไตย (Liberal Democratic Party-LDP)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จ.นารา เขต 2

การเยือนประเทศต่าง ๆ ที่สำคัญ

- 25-27 ต.ค.2568 เยือนมาเลเซีย เพื่อเข้าร่วมการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 47
- 30 ต.ค.-1 พ.ย.2568 เยือนเกาหลีใต้ เพื่อเข้าประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ 32

เว็บไซต์ทางการและเครือข่ายสื่อสังคมออนไลน์

เว็บไซต์ <https://www.sanae.gr.jp/>
ยูทูป @takaichisanaechannel
เฟซบุ๊ก Takaichi Sanae
เอ็กซ์ (ทวิตเตอร์) @takaichi_sanae
อินสตาแกรม takaichi_sanae

คณะรัฐมนตรีญี่ปุ่น

นรม.	นางทาคาอิชิ ซานาเอะ (TAKAICHI Sanae)
รมว.กระทรวงกิจการภายในและการสื่อสาร	นายฮายาชิ โยชิมะซะ (HAYASHI Yoshimasa)
รมว.กระทรวงยุติธรรม	นายฮารากุจิ ฮิโรชิ (HIRAGUCHI Hiroshi)
รมว.กระทรวงการต่างประเทศ	นายโมเทกิ โทชิมิตสึ (MOTEGI Toshimitsu)
รมว.กระทรวงการคลัง	นางคาตายามะ ซัสสึกิ (KATAYAMA Satsuki)
รมต.พิเศษประจำสำนักคณะรัฐมนตรี (ด้านบริการทางการเงิน)	
รมต.รับผิดชอบด้านการทบทวนมาตรการพิเศษ เกี่ยวกับภาษีและการอุดหนุน	
รมว.กระทรวงศึกษาธิการ วัฒนธรรม กีฬา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	นายมัตสึโมโตะ โยเฮ (MATSUMOTO Yohei)
รมว.กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการ	นายอุเอโนะ เค็นอิจิโร (UENO Kenichiro)
รมว.กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง	นายซูซูกิ โนริคาซุ (SUZUKI Norikazu)
รมว.กระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม	นายอาากาซาวะ เรียวเซ (AKAZAWA Ryosei)
รมต.รับผิดชอบด้านผลกระทบทางเศรษฐกิจจาก เหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ระเบิด	
ด้านการส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านสีเขียว	
ด้านความสามารถในการแข่งขันทางอุตสาหกรรม และด้านนิทรรศการนานาชาติ	
รมต.พิเศษประจำสำนักคณะรัฐมนตรี (ด้านการชดเชยความเสียหายและการจัดการ โรงไฟฟ้านิวเคลียร์)	
รมว.กระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน คมนาคม และการท่องเที่ยว	นายคานะโกะ ยาซุชิ (KANEKO Yasushi)
รมต.รับผิดชอบด้านนโยบายวัฏจักรน้ำ และด้านงานมหกรรมพืชสวนโลก	
รมว.กระทรวงสิ่งแวดล้อม	นายอิชิฮาระ ฮิโรทากะ (ISHIHARA Hirotaka)
รมต.พิเศษประจำสำนักคณะรัฐมนตรี (ด้านการป้องกันเหตุฉุกเฉินจากนิวเคลียร์)	
รมว.กระทรวงกลาโหม	นายโคอิซุมิ ชินจิโร (KOIZUMI Shinjiro)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี	นายคิฮาระ มินอรุ (KIHARA Minoru)
รมต.รับผิดชอบด้านการบรรเทาผลกระทบ จากฐานทัพสหรัฐฯ ในพื้นที่โอกินาวะ และด้านปัญหาการลักพาตัว	

รณว.สำนักงานดิจิทัล

นายมัตสึโมโตะ ฮิยาชิ (MATSUMOTO Hisashi)

รณต.รับผิดชอบด้านการปฏิรูปการเงินดิจิทัล

ด้านการปฏิรูปการบริหารภาครัฐ

ด้านการปฏิรูประบบราชการ

ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

รณต.พิเศษประจำสำนักคณะรัฐมนตรี

(ด้านการความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์)

รณว.สำนักงานการบูรณะประเทศ

นายมาकिनะ ทากาโอะ (MAKINO Takao)

รณต.รับผิดชอบด้านการประสานนโยบายเกี่ยวกับ

การฟื้นฟูจากการระเบิดของโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ฟูกูชิมะ

ด้านการเตรียมการจัดตั้งสำนักงานจัดการภัยพิบัติ

ด้านการสร้างความสามารถในการปรับตัวแห่งชาติ

ประธานคณะกรรมการการความปลอดภัย

นายอาคามะ จิโร (AKAMA Jiro)

สาธารณะแห่งชาติ

รณต.รับผิดชอบด้านข้อพิพาทดินแดน

รณต.พิเศษประจำสำนักคณะรัฐมนตรี

(ด้านการจัดการสาธารณภัย และ

ด้านนโยบายมหาสมุทร)

รณต.พิเศษประจำสำนักคณะรัฐมนตรี

นายคิกาวาดะ ฮิโตชิ (KIKAWADA Hitoshi)

(ด้านโอกินาวะและดินแดนทางเหนือ

ด้านกิจการผู้บริโภคและความปลอดภัยทางอาหาร

ด้านนโยบายเด็ก

ด้านมาตรการรับมืออัตราเด็กเกิดใหม่ที่ลดลง

ด้านการมีส่วนร่วมของวัยรุ่น

ด้านความเท่าเทียมทางเพศ

รณต.รับผิดชอบด้านการฟื้นฟูระดับภูมิภาค

ด้านนโยบายเกี่ยวกับชาวไอนุ

ด้านความเป็นปึกแผ่นของสังคม

ด้านบทบาทสตรี

ด้านกลยุทธ์เพื่อภูมิภาคในอนาคต

รณต.รับผิดชอบด้านกลยุทธ์การเติบโตของญี่ปุ่น

นายคิอุจิ มินอรุ (KIUCHI Minoru)

ด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมสำหรับการขึ้นค่าจ้าง

ด้านธุรกิจสตาร์ทอัพ

ด้านการปฏิรูประบบประกันสังคมถ้วนหน้า

ด้านการจัดการวิกฤตโรคติดเชื้อ

รณต.พิเศษประจำสำนักคณะรัฐมนตรี

(ด้านนโยบายเศรษฐกิจและการคลัง

และด้านการปฏิรูประเบียบข้อบังคับ)

รมต.รับผิดชอบด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ
ด้านความเป็นระเบียบและความโปร่งใส
ในการอยู่ร่วมกับชาวต่างชาติ
ด้านยุทธศาสตร์คู่ลงแปน
รมต.พิเศษประจำสำนักคณะรัฐมนตรี
(ด้านด้านกลยุทธ์ทรัพยากรพลังงาน
ด้านนโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ด้านนโยบายอวกาศ และด้านความมั่นคง
ทางเศรษฐกิจ)

นางสาวโอโนดะ คิมิ (ONODA Kimi)

(พ.ย.2568)